

Strokovni list za povzdigo gostilničarskega obrta.

Glasilo „Osrednje zveze gostilničarskih zadrug na Slovenskem“.

List izhaja 25. vsakega meseca.

Za člane v „Deželni zvezi“ včlanjenih zadrug stane list celoletno K 20.—. Sicer stane list celoletno K 24.—, polletno K 12.—, četrtletno K 6.—; posamezne številke 2 kroni.

Cena inseratom: 1/48 strani K 4.—, pri večkratnih objavah popust.

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani, Gosposvetska cesta šte. 16.

Strankam je uredništvo na razpolago vsak dan od 8.—18. ure.

Rokopisi se ne vračajo. Rokopise in objave je pošiljati do 20. vsakega meseca, s tem dnevom se uredništvo zaključuje.

Št. 11.

V Ljubljani, 25. novembra 1921.

Leto VIII.

Naše organizacije.

Na željo ministrstva za obrt in industrijo, da naj bi se v vseh obrtnih združenjih vpeljalo enotno delovanje in da si upeljejo tam, kjer so imeli do sedaj še nemška pravila, v obče slovenska pravila, je tudi zadruga gostilničarskih obrti v Mariboru sklicala na dan 4. novembra t. l. izredni občni zbor v svrhu vsprejema slovenskih pravil, ter je bil na dnevnem redu tudi razgovor o postopanju občinskega sodišča in zavzemanje stališča napram tej instituciji, o pristopu zadruge k osrednji zvezi v Ljubljani, o zvišanju zadružnih pristojbin in protestna predloga proti osnovi zakona o pobijanju točenja alkoholnih pijač.

Občnega zbora se je udeležilo nad polovico vseh zadružnih članov ter je bila Gambriusova dvorana skoraj do cela zasedena.

Po konstatirani sklepčnosti in otvoritvi zborovanja predstavi načelnik g. Roschanc zveznega tajnika in konstatira, da je bilo zborovanje oblastvu naznanjeno, koje pa ni poslalo nobenega zastopnika. Razloži pomen današnjega zborovanja in poudarja, da se je sodišče za pobijanje draginje spravilo tudi na gostilniško obrt, in to povse neopravičeno in zaradi tega, ker je temu sodišču položaj gostilničarstva popolnoma neznan, je treba ne le protestirati proti tem sodiščem, ker so protustavna, marveč podati tudi pojasnila in podlago, iz katerih naj ta ali sploh sodišča razvidijo, da gostilničarstvo absolutno ne more biti osumljeno navijanja cen, marveč more to dokazati, da deluje s tako pičlim

državljskim dobičkom, da se pri današnjih neznosnih draginjskih razmerah vseh potrebščin in proizvodov, s katerimi trži gostilničar, komaj in stežka vzdržuje.

Dvigjanja cen ni pri nas zdolaj, ampak to pride od zgoraj, kakor ima trgovec več vrst blaga, cenejšega in dražjega, je istotako tudi pri gostilničarju, da mora za finejše in dražje plačano blago zahtevati istotako višje in različne cene. Vino je v nešteto različnih kakovostih in ravnotako različnih cen, istotako je z živili. Bolje prirejena jedila kalkulirajo vedno dražje kot pa navadna ali primitivna. Da pa bomo imeli eno direktivo, katere se nam je pri eventuelnih slučajih, da bi kdo izmed tovarišev vendarle bil gnan pred to ali ono sodišče, držati, moramo danes sestaviti natančen kalkil, koliko odstotkov moramo došteti k nakupni ceni vina in ravnotako k nakupni ceni kuhinjskih potrebščin ali živil, ter ugotoviti, koliko odstotkov znaša ta pribitek za strošek pri dobavi vina, to je potovanje v vinograde, vseh vrst voznine, napitnine, delavstvo, kalo, godlja, gubitek pri pretakanju, državna in občinska užitnina in doklade, najemnina, razsvetljava, kurjava, plače uslužbenstvu, hrana za uslužbenstvo, bolniška blagajna, zadružni izdatki, časniki, razne tiskovine, izguba po dolžnikih, vseh vrst davki, zavarovalnina zoper škodo, poprava in obnova inventarja, posoda, dokup posode, perilo, obraba in izguba istega in obresti od investiranega kapitala.

Po dolgotrajni zelo izčrpnih debati se po podrobnem izračunavanju dožene, da iznašajo skupni stroški in režije v

količkaj moderno opremljenih obratih okroglo 35 odstotkov nakupne vsote blaga.

Ker nekateri zborovalci niso bili na čistem glede te kalkulacije, razjasni tovariš gospod Valjak, posestnik grajske kleti, da je mogoče, da kdo, ki ima le majhen obrat s primitivno opremo in majhnim številom osobja, ne pride na tako visoke režijske stroške, mora pa upoštevati, da nima takega prometa, pač pa, da mu režijski trošek teče naprej vsako minuto, če je obrat popoln ali ne, in je končno v takih nižje vrste obratih mogoče stvari nekoliko po nižjih cenah dobivati. Nasprotno pa imajo v prvovrstno elegantno opremljenih lokalih imetniki mnogo višje režije, kakor se danes tu kalkulira, osobito on lahko dokaže, da znaša pri njem režijski trošek do 50 odstotkov na nakupne cene blaga. Predlaga pa in bo tudi sam glasoval za to, da se definira danes postavka, katere je neovržna za vsestransko obrambo proti očitnemu navijanju cen v gostilniški obrti, to je 35 odstotkov za režije.

S tem pribitkom na nakupno ceno pa še ni niti vinarja za zaslužek, katerega mora obrtnik imeti, ako hoče od svoje obrti živeti in vzdrževati svojo družino. Kot zaslužek v nadrobni prodaji je bil že v medvojnih časih od avstrijskih oblasti priznan 20odstotni dobiček za nadrobne prodajalce, kar je bilo takrat že nekaj, a je danes malenkost, ako se upošteva, s kakšno draginjo se imamo boriti z nakupom obleke, obuvala, kakor tudi živeža za sebe in svojce. Predlaga pa, naj se tudi ta postavka danes sprejme.

G. načelnik reasumira zadevo še enkrat ter vpraša zborovalce, ali sklenejo danes, da se bodo tega računa odslej striktno držali, t. j., da se bo štelo režijske stroške 35, zaslužek 20, torej skupno 55 odstotkov na nakupno ceno proizvodov gostilničarske obrti. Oglasili so se zastopniki kavarnarjev proti temu utemeljuje, da oni s postavko 55 odstotkov prištejka na nakupno ceno nikakor ne morejo pristati, ker so kavarniški obrati zvezani z 200 do 300 odst. višjimi režijami. Sklene se takoj in opozarja, da se nanašajo te razprave edino le za gostilniško obrt, nikakor pa ne za kavarniško, ter so kavarnarji sklenili takoj dogovor, pozvati načelnika, da skliče v najkrajšem času vse kavarnarje mariborske, ki se bodo glede cen kavarniških proizvodov dogovorili.

Na dano glasovanje v razpravi stoječih ugotovitev se višina 55 odstotkov pribitka na nakupno ceno za režije in dobiček soglasno in z odobravanjem sprejme.

Nato izjavi gospod načelnik, da je bila zadruga prej član deželne zveze v Gradcu, sedaj pa priporoča, da pristopi zadruga z vsem svojim članstvom k osrednji zvezi za Slovenijo v Ljubljani, že z ozirom na to, da ima zadruga pri centrali tako glede središča vlade kot stvarne izkušnosti vodstva osrednje zveze najboljšo zaslombo, ter stavi v zvezi s tem predlogom tudi predlog, da bodi naročnina strokovnega lista »Gostilničarja« za vsakega člana zadruge obligatna. Oba predloga so zborovalci z odobravanjem sprejeli.

K točki drugi dnevnega reda pojasni g. načelnik, da je vsled naročila ministrstva za obrt in industrijo, vpeljati v zadrugi slovenska pravila, tozadevno bo poročal zvezni tajnik.

Le-ta priporoča, da bi se zborovalce ne zadrževalo predolgo s popolnim čitanjem pravil, ker so itak dobesedno enake prejšnjim nemškimi v okviru obrtnega zakona, ter naj se le važnejši paragrafi, ki se nanašajo na spremembo dosedanjih postavkov, vzamejo v pretres in sklepanje.

G. načelnik predlaga temu analogno, da naj zborovalci sprejmo slovenska pravila enblok, kakor so, ker so popolnoma slična prejšnjim nemškimi. Na dano glasovanje je bil ta predlog soglasno sprejet.

V podrobni razpravi se soglasno sklene spremembo paragrafa 11., tako da plačujejo vajenci odslej 30 K vpisnine in 100 K oprostnine. V paragrafu 14. pa se določi pristopninska taksa za novo pristopivše člane na 500 K.

K tretji točki dnevnega reda poroča g. načelnik, da je v ministrstvu za narodno zdravje odsek za pobijanje alkoholizma sestavil zakon, ki se ima v najkrajšem času predložiti narodni skupščini (parlamentu) v sklepanje, da postane zakon. V tem osnutku so gorostasne zahtevke, da naj bo točenje alko-

holnih pijač v sobotah, nedeljah, ob sejnih in raznih prireditvah sploh prepovedano. Proti takemu namišljenju se mora gostilničarstvo vehementno nasproti postaviti in predočiti merodajnim faktorjem, da merijo take naredbe na uničenje stotisočernih obrti, kakor tudi drugih dandanašnji z visokimi davki državo vzdržujočih panog, pred vsem pa vinorejstva, ter predlaga tozadevno podati protestno resolucijo, koja naj se izroči našim narodnim zastopnikom v Beogradu. Resolucija, koja prečita zvezni tajnik, se glasi:

Na občnem zboru dne 4. novembra v Mariboru zbrani zadružniki gostilničarske obrti najodločneje protestiramo proti uveljavljenju načrta zakona o pobijanju alkoholizma, sestavljenega od protialkoholnega odseka ministrstva za narodno zdravje, posebno proti določbam 12. in 13. s katerima se naj zabranjuje točenje alkoholnih pijač v času od sobote do ponedeljka, dalje na javnih zborovanjih, proščanjih in sejnih, to je v času, ko občinstvo najbolj potrebuje gostilne.

Za ta protest imamo sledeče razloge: Tudi gostilničarstvo je sovražnik pretiranega pijančevanja in odklanja striktno, dajati pijače pijanim osebam. Ni pa vzroka, izdajati prepovedi, vsled katerih bi se tudi poživila potrebnim gostom ne smelo ustrezati v vsakem poljubnem času, kadar je za to dana potreba. Sicer smo prepričani, da se bo ljudstvo samo tem nakanam uveljavljanja takih zakonov kruto uprlo, ker vendar ni nobene upravičenosti, posezati s takimi naredbami v najprimitivnejše človeške pravice, tiče se slobodne prehrane.

Osobito ob nedeljah in praznikih si nalaga ljudstvo različne opravke izven svojega kraja, ter se mora smatrati kot največja nesmisel, da bi moral hoditi kdo cele dneve lačen in žejen okrog. Kdor cel teden dela, je potreben, da si v nedeljo odpočije in s požirkom poštenega vinca zopet srce okrepča. Pijancev in postopačev bi taka naredba prav nič ne zadela marveč le pridne in poštene državljanke.

Državne inštitucije za promet tujcev morajo uvideti, da bi taki zakoni naravnost onemogočili vsak obisk oziroma tujski promet v naših deželah, ne oziraje se na velik izpad državnih davkov, ki bi se s takimi naredbami zgodil, tako v tem pogledu kakor tudi, če bi se uveljavil tašen zakon, bi bil ves gostilničarski stan ugonobljen za vselej in na stotisoče rodbin, ki žive le od svoje obrti, bi bilo uničenih, kakor tudi neizmereno oškodovana vinoreja in sploh viničarski stan ter producenti drugih poživil.

Odločno protestiramo proti temu, da snujejo v slobodni avtonomni državi enostransko poučeni fanatični protialkoholni borilci brez zaslišanja interesentov za posamezne stanove tako pogubne

osnove zakonov. Ker je bilo ob priliki kongresa gostilničarjev leta 1919 od tedanjega ministra Davidoviča izrecno obljubljeni, da se bodo ukrepi, tiče se gostilničarske obrti, ugotavljali vedno le sporazumno z interesenti, zahtevamo tudi v tem slučaju, da se zasliši mnenje naših organizacij, kar nam je že po paragrafu 51. obrtnega reda zajamčeno.

Zato prosimo vse naše narodne zastopnike, da to pogubno nakano za gostilniški stan v smislu, kakor je sedaj zasnovana, na vsak način preprečijo še predno pride sploh v tej obliki pred zakonodajno skupščino.

Resolucija je bila soglasno z odobravanjem sprejeta.

K posameznostim kritizira g. Božič sestavo občinskih sodišč, ki obstojijo iz vsega prej kot pa iz strokovnih izvedencev in interesentov posameznih strok. Predlaga, opozoriti zvezo, naj poda protest proti tem sodiščem in da zahteva, če bodo ta še nekaj časa obstala, da morajo biti sestavljena iz strokovnih izvedencev ne pa strankarskih pristašev, ki s svojimi fanatičnimi obsodbami uničijo vsakogar kdor jim pride v roke. Dobro urejeno gostilničarstvo je ponos države in zasluži podpiranje ne pa zatiranja.

Člen 109 ustave določuje, da smejo soditi le redna sodišča a noben druge zato so ta občinska protiustvne, ker so bile že pred sprejetjem ustave upostavljene imamo pa tudi v § 51 obrtnega reda zajamčene pravice, da se za presojevanje cen ali tarifov mora zaslišati strokovne zadruge.

Predlog se soglasno sprejme in naroča zvezi storiti tozadevne korake. Ker se nihče ni več oglasil k besedi, pozivlja predsednik g. Roschanz vse člane zadruge bodisi kavarnarje kot gostilničarje nj se v vsih obrtnih zadevah poslužujejo edinole zadruge, ker je to edini njihovi forum za obrambo stanovskih interesov, ter zaključi zborovanje ob tričetrt na 5 uro.

★ ★ ★

Nove organizacije.

Za slovenjegraški politični okraj se ustanovi v kratkem gostilničarska zadruga s sedežem v Slovenjem gradu, ki b oobsegala sodne okraje Slovenji gradec, Soštanj, Marenberg in Prevalje.

Pozdravljamo prizadevanje tamošnjih zavednih gostilničarjev na čelu jim g. Jakob Vrečko gostilničar v Narodnem domu v Slovenjem gradu tudi iz tega stališča, da se združi gostilničarstvo celega političnega okraja, ker čim krepkejša je zadruga na članstvu, tim uglednejša in njeno delovanje tim uspešnejše, ker si tako močne zadruge lahko uredi poslovanje z vso eksaktnostjo z boljšo delavno močjo, kar je z ozirom na brižnost zadružništva najboljšega pomena.

★ ★ ★

Zadruga gostilničarjev v Novem mestu.

Ministrstvo za obrt in industrijo je odobrilo na ustanovnem občnem shodu storjeni sklep obrtnikov, da se ustanovi gostilničarska zadruga za cel politični okraj Novomesto in potrdilo pravila. Politično obrtno blastvo je sklicalo prvi občni zbor na nedeljo 20. novembra 1921 v gostilniške prostore gosp. I. Zurca v Kandiji ob pol 2. popoldne v svrhu izvolitve načelstva in drugih funkcionarjev, da prične zadruga s svojim delovanjem. Ker ni bilo v določenem času zadostno število zbrano, otvori politični komisar g. Krajšek ob pol 3. popoldne občni zbor naznani da je ministrstvo za obrt in industrijo pravila odobrilo in proglasi zadrugo kot ustanovljeno.

Predsednik pripravljalnega odbora g. Josip Zure pozdravi navzoče in izraža svoje veselje, da je prišlo vendar enkrat do tega, da se tudi gostilničarstvo Novomeškega okraja organizira, ker je že danes celi svet v organizacijah. Zahvali se zveznemu tajniku, ki se je največ trudil, da se je ta pereča želja vendar že enkrat udejestila. Upa, da bo zadruga z vso svojo možnostjo stala vedno ob strani in na braniku vsakršnih interesov svojih članov. Druga točka dnevnega reda je volitev načelnika in njegovega nametsnika ter 12 odbornikov in 12 namestnikov. Priporoča se, naj zborovalci pri postavljanju kandidatov jemljejo ozir na to, da dobijo vsi večji kraji ozir. občine svojega zastopnika ali namestnika. Sklen esé pismena volitev. G. komisar imenuje zapisnikarjem g. Drenika, g. Bojanca in Sedlarja pa uverovateljem zapisnika.

Po končanem skrutiniju razglasi zvezni tajnik uspeh glasovanja, ki je bil sledeči:

Od 33 veljavnih glasovnic je bilo oddanih za načelnika g. Josip Zurca 32 glasov, en glas je bil za g. Jože Vindišerja. Kot načelnika namestnik je dobil g. Ivan Koklič istotako 32 glasov. Izvolitev načelnika in namestnika je bila tedaj soglasna. V odbor so bili izvoljeni sledeči gospodje: Pelko, Pavlin, Vindišer, Cimermanič, Kastelic Janez, Splihal, Drenik, Kušljan, Vehovec, Novljan, Fran Kastelic in Potočar. Kot namestniki pa gg. Brule, Kastelic, Fabjan, Sitar Ignacij, Klinc, Hudoklin, Drenik, Urbančič, Potočar, Žagar, Turk in Bojanc.

Med nekaterimi kandidati bi imelo priti do ožje volitve, pa so se zborovalci zedinili za tiste, ki so imeli največ glasov. Kot delegati za zvezin občni zbor se določita oba načelnika in vsi odborniki. — 14 po številu, oziroma še en namestnik, da se doseže število 15.

K posameznostim priporoča zvezni tajnik, naj se izmed članov zadruge stavi predlog, da bodi zvezino glasilo stanovski list »Gostilničar« obvezen za vsakega člana zadruge, kar se na predlog g. Sedlarja tudi soglasno z odobra-

vanjem sprejme. Nadalje se pri posameznostih od raznih članov poudarja, da se sedanja policijska ura kljub predstavam in prošnjam, v kolikor je znano, že od raznih podanim, še vedno ni predrugačila, in obstaja za zimski čas 9. ura kot policijska ura po deželi. To dela samo težave in nevoljo tudi pri občinstvu, ter se novo izvoljenemu načelstvu naroča, podati takoj pritožbo na pokrajinsko vlado z zahtevo, da bodi policijska ura 11. ura enako za vse kraje. Nekateri se tudi pritožujejo, da se jim kot vinorejcem ni odpisala nikaka množina trošarine prostega vina za družine in delavstvo. Tozadevno se poda dotičnim pojasnilo, da se tako mora ugoditi, ako so za to le zahtevali, in se bo podalo v strokovnem listu tozadevne določbe.

Ker se nadalje ni nihče več oglasil k besedi, se zahvali načelnik g. Zure za izkazano čast, prosi tudi izvoljene odbornike, da bodo pridno sodelovali, da bo zadruga resnično bojevnica za vsestranske koristi svojih članov, ti pa naj se v vsakih danih prilikah zatečejo k zadrugi, ki jim hoče biti vedno v zaščito in obrambo njihovih, obrtnih interesov, izreče tudi zahvalo zborovalcem za dobro zanimanje o zadružnih zadevah in za številni obisk današnjega 1. občnega zbora ter zaključi zborovanje ob pol 6. uri zvečer.

★ ★ ★

Vzorna gostilniška podjetja.

Kako si zna naše obrtništvo v sedanjih časih, ko tako občutno primanjkuje lokalov in, ko se eden za drugim prej za gostilničarske svrhe porabljenih lokalov okupira od trgovstva, bank in raznih pisarn, da je marsikateri gostilničar prišel ob svoj kruhek, se kljub temu marljivi in podjetni naši tovariši ne dajo preplašiti in so prišli na idealno misel, zlesti v podzemeljske prostore, kakor nekdanji preganjani kristjani v „katakombe“. In marsikateri si je znal prirediti naravnost idealno svoje restavracije v takih prostorih.

Najidealnejša ena od teh je mariborska grajska klet gospoda J. pl. Valjaka. Moža poznamo že dolgo vrsto let, ko je še kot mladi pomočnik deloval v Ljubljani, Trstu, Opatiji, Reki, Zagrebu in že takrat gojil idealne načrte za prevzete takega pripravnega podjetja, katerega bi se dalo urediti po idejah njegove strokovne znanosti.

Šele po vojni je imel srečo najti prostor, katerega je resnično idealno priredil.

Ko vstopiš v mariborsko grajsko klet v Aleksandrovi ulici, se ti zdi, kakor bi stopil v nekak sveti hram. Iz starih zaduhlih prostorov so nastali zračni, slikoviti šotori in oddelki za posamezne skupine kakor tudi obširna dvorana, ki se ti zdi naravnost velikanska, da izgleda, kakor bi bile postavljene mize tja po travniku. Oboki ostrgani ometa izgledajo kakor bi bili rovnokar šele izgotovljeni v sirovem zidu (Rohbau). Vidi se tudi kamenje zidanih stebrov, kar da

vsemu res videz, kot bi bilo šele sezidano, dasi je klet stara gotovo že stoletja. Na ostalih ometih pa so simbolične slike, kar izdaja na prvi pogled obiskovalcu resnično vtis, kakor bi stopil v kak star božji hram. Obiskovalcev kar šumi, vse je polno in sušlja kakor čebele v panju. Temu se ni čuditi, ker skrbi g. Valjak tudi vseskozi od prvega dne do dandanes za najboljšo kapljico izbranih kakovosti. Kuhinja je izborna, porcije obilne v zadostni izbiri. K sklepu obeda pa se ti nudi še izborna turška kava in da lahko poneseš domov za odpustek svojim tudi zavitek izbornega sladkega peciva. Postrežba eksaktna, kar na migljaj. Tako izgleda obratovališče veččaka strokovnjaka. Res je morala veljati prireditelj tacega lokala velikanske stroške, a vspeh in rentiranje v tako racijonelnem in solidnem poslovanju ne more izostati. Kakor nam je lastnik povedal, se bo lokal povečal še za nekaj metrov, tako, da mu res ne bo primera dosedaj v Jugoslaviji.

Tudi drugi podjetniki, naši stari znanci ki so nekdanj v Ljubljani obratovali, so si pridobili v Mariboru prvovrstna obratovališča. Gosp. Friedel, prej dolgoletni restavratore v Ljubljani, je kupil hotel „Meran“ na Aleksandrovi cesti blizu kolodvora ter ga z nevelikimi stroški osobiti v restavracijskih prostorih znatno prerenoviral, postrežba kot vse drugo je prvovrstno, vinca imenitna, kuhinja gospe Friedelnove pa je naravnost dvorska, ekskvizitna. Gospod Franjo Jančar, bivši hotelir v Iliriji v Ljubljani, je kupil hotel „zum Mohren“ in ga prekrstil „pri Zamorcu“. Obrat pri njem je tak, da obiskovalcu kar srce poskoči, ko stopi v to živahnost. Mož prijazen, poln humorja, postrežba eksaktna, vinca izborna, cene primerne, dobra kuhinja. Prav iz srca čestitamo vsem tem marljivim in izkušenim podjetnikom ter želimo, da se njih obrati zdržema nahajajo v tej višini.

★ ★ ★

Obrtna banka v Ljubljani.

V letošnjem „Obrtnem koledarčku“ se je javnost obvestila na ustanovitev Obrtne banke, letos pa ista že s ponosom javnost seznanja s svojim uspešnim delovanjem. Pričakovanje, ki se je stavilo v Obrtno banko, je ista ne le v polni meri izvršila, ampak celo nepričakovano prekoračila. Prvotno v subskripcijo danih 10.000 komadov delnic po nominalne K 200.—, je bilo tako hitro placirano, da so se morale izdati že po 4 mesecih nove emisije za nadaljnih 15.000 delnic po isti nominalni vrednosti, katere so tudi našle ravno med obrtniki svoje odjemalce. Obrtniki imajo tedaj lasten zavod, ki jih predvsem financira in jim daje v sedanjih težkih časih finančne podpore. Malo je bilo pred vojno prav dobro situiranih obrtnikov in tisti, ki so pa le imeli nekaj tisočakov, rabijo kljub temu danes za nakup surovin čisto druge zneske kot preje in je malokdo v srečnem položaju, da jih premore in zmaguje. Na primer dober obrtnik, ki shaja z malo obrtjo prav dobro, je dobil večje naročilo. Sklepni list je za njega ugo-

den, tako, da zasluži v 3 mesecih 300.000 K, za surovine pa rabi en cel milijon. Kdo mu bo dal ta milijon, čeravno je nezadolžen in pošten? Privatniki nimajo tega kapitala, torej treba iti v banko in to v svojo strokovno Obrtno banko. Le na ta način je pospeševanje in osamosvojitve malih obrtnikov mogoča in izvedljiva, zato naj nikak obrtnik ne zamudi prilike, pristopiti k svoji organizaciji ter tudi kupiti nekaj delnic, da bo tudi deležen uspehov svojega zavoda.

Imena upravnih svetnikov, ki imajo bogate skušnje na polju obrtnega gospodarstva, jamčijo tudi za nadaljni razvoj. Na občnem zboru so bili v prvo predsedstvo izvoljeni:

Predsednik g. Kavčič Fran, načelnik osrednje zveze gostilničarskih zadrug v Sloveniji, načelnik gostilničarske zadruge v Ljubljani, občinski svetnik, gostilničar, posestnik itd. v Ljubljani.

1. podpredsednik: Hanuš Krofta, ravnatelj Ljubljanske kreditne banke, Ljubljana.

2. podpredsednik: Zadravec Jakob, podnačelnik Zveze obrtnih zadrug na Štajerskem, posestnik parnega in umetnega mlina, Središče.

Odborniki: Franchetti Engelbert, načelnik pokrajinske zveze obrtnih zadrug v Sloveniji, načelnik brivske zadruge, svetnik trgovske in obitniške zbornice, občinski svetnik itd., Ljubljana; Jakopič Josip, veletržec z zeljem, posestnik v Ljubljani; Marčan Andrej, načelnik mesarske zadruge, posestnik v Ljubljani; Mazelle Julij, imejitelj pilarne, posestnik itd., Gradac; Ravnikar Franc, načelnik tesarske zadruge, Ljubljana; Rojina Anton, tovarnar, posestnik, Ljubljana; ing. Turnšek Viktor, ravnatelj Urada za pospeševanje obrti, Ljubljana; Urbančič Valentin, načelnik kovinske zadruge, posestnik itd., Ljubljana; dr. Žirovnik Janko, odvetnik, Ljubljana;

V nadzorstveni svet: Ambrožič Julij, ovarnar gredež, Ljubno; Franzl Henrik, tovarnar pletenin, Ljubljana; Mikuž Ivan, računski svetnik, Ljubljana; Zupanc Blaž, načelnik Zveze južno-štajerskih obrtnih zadrug, Laško.

★ ★ ★

Za — počt!

Za ponatis naslednjih izvajanj, ki smo jih nedavno čitali v nekem političnem vestniku, je sicer škoda papirja, vendar pa hočemo tovarišem pokazati, s kakšnimi traparijami se pečajo nekateri ljudje na svetu, namesto da bi čas, ki ga s tem potratijo, porabili za kaj boljšega, magari če bi dotični „Noe“ šel drva žagat. Očividno se je možakar napil letošnje božje kapljice tako tako silno, kakor nekdanj Noe, da je zgubil zavest in drugi dan na kolosalnega mačka napisal tako učene pobožne želje. Moral ga je imeti toliko, da je bil „opotekar“ ali morda celo „padar“! Kakor rečeno maček je moral biti silen, da so se mu mogle roditi misli, katere je takole napisal:

Proti alkoholu.

Ker se v Jugoslaviji letno samo na vinu zapije za preko 1,5 milijarde kron (ako pa

vzamemo za podlago statistiki slovensko statistiko, pa celo 13,5 milijard kron).

Ker nastane zaradi tega letno v Jugoslaviji 13,5 milijonov nedelavnih dni in ljudi (plavil), 13,5 milijonov pa manjvrednih delavnih sil.

Ker bi ljudje-pijanci na dneve njih bolevanja lahko zaslužili letno zopet preko jedne milijarde kron.

Ker bi se delo in energija, ki ju danes potrebujemo za pridelovanje alkoholnih pijač in ki znaša v številkah izraženo — najmanj 250 milijonov kron — katera svota bi postala z odpravo oz. z zmanjšanjem produkcije alkoholnih pijač gotovo pozitiven gospodarski faktor.

Ker lečenje onih, ki so oboleli na posledicah alkoholnega zastrupljenja, bodisi trajno, bodisi začasno, zahteva tudi precejšnjih svot (namreč več umobolnic, bolnic, zdravnikov, lekovi in strežajev).

In ker omenjeni vendar rabijo in porabljajo denar za njih vsakdanje življenjske potrebščine.

Ker se zgodi največ zločinov — okoli 86%, deloma v gostilni (32%), deloma pred gostilno (28%), vz. ko pridejo pijani domov (23%).

Ker se zgodi največ težkih zločinov (na pr. umorstvo, ubojstvo, težka telesna poškodba (v soboto 11%, v nedeljo (32%), in v ponedeljkih (14%), medtem ko druge dni samo po 9,5%!

Ker se vsi zločini (na pr. ubojstvo 73%, težka telesna poškodba 67%, umorstvo 65%, javno nasilje 58%, posiljenje 59% v pijanosti!!! (razen zločina tatvine) samo 40,5% v pijanosti) povečini zgođe v pijanem stanju.

Ker bi se tedaj v Jugoslaviji ogromne svote prištedilo, in bi se naravno tudi davki silno zmanjšali, da ne bi bilo omenjenih negativnih gospodarskih faktorjev.

Zato zahtevamo najostrejši boj proti alkoholnim pijačam in predlagamo sledeče začetne (prve) antialkoholne odredbe:

Obvezen pouk o škodljivosti alkohola v vseh šolah, vojašnicah, cerkvah (mošejah, sinagogah), zdravniška predavanja pa po možnosti tudi s skioptičnimi slikami, tablami in filmi.

Pouk o nealkoholnem gospodarstvu, t. j. kako treba pripraviti nealkoholne pijače, namesto današnjih običajno alkoholnih.

Za antialkoholne propagatorje med ljudstvom se naj vzgoji učiteljstvo, duhovništvo, potujoče dijaštvo, Sokolstvo (telovadne organizacije), planinsko društvo, izobraževalna društva, športna društva, sodnija oz. ves uradniški aparat.

Prepove se naj točenje alkoholnih pijač na javnih prostorih (na pr. na kolodvorih), nadalje v bližini vojašnic, športnih prostorov, šol, gledališč (oz. v gledališčih), cerkev, nadalje v planinskih kočah itd. itd.

Prepoved kuhanja žganih pijač za domačo rabo.

Prepoved točenja alkoholnih pijač v soboto, nedeljo, ponedeljek in ob praznikih, dosledno pa dan pred, za in po volitvah.

Prepoved točenja alkoholnih pijač ob plačilnih dneh (dan izplačevanja mezde). Naj se dolžnost te prepovedi naloži lokalni

politični oblasti ali pa lokalni policijski oblasti. Ta točka prepovedi ima največjo važnost v delavskih (industrijskih centrih, krajih).

Nadaljna izdajanja koncesij za alkoholne gostilne (točilnice) naj se popolnoma ukinejo, tako, da z današnjo gostilniško generacijo izumre tudi točenje alkoholnih pijač.

Pospešuje se naj ustanavljanje nealkoholnih gostiln, posebno pa industrije nealkoholnih pijač — in s tem vzporedno tudi vegetarijanskih kuhinj.

Prepovedo se naj po gostilnah steklenice, ki merijo več kot pol din³ (pol l.). Posobno pa še takozv. „Doppelliter“ in „Doppelkrügel“, „štefani“! Prepove se naj naročevanje po litrih (vzrok: da se prepreči prenašanje spolnih in drugih bolezni).

Absolutna zabrana uvoza alkoholnih pijač.

Prost izvoz alkoholnih pijač.

Naj se uzakoni referendum o točenju alkoholnih pijač, po katerem se občini dovoljuje prepovedati alkoholne pijače v njenem območju.

Naš končni cilj je:

Alkohol v lekarni!

Naš sklep motiviramo s tem, da podpremo p. t. zdravstveni odsek slovenski in pa ministrstvo narodnog zdravlja v njihovem vzvišenem protialkoholnem delovanju, posebno zaradi neupravičenega rovarjenja posameznih gostilničarjev in njih organizacije.

Medicinski odsek K. N. S. A. v Celju.

Tako tedaj izgleda sveta jeza nekdanjega alkoholista in menite, da nimamo celo v ministrstvu narodnega zdravlja takih tičev. Najglasovitejši je bil tam neki dr. Štampa, kojega se je kakor piše zagrebački Gostilničar, ko je bil še študent poznalo, da ga tudi ni ven pljuval ampak doli požiral, danes pa je najhujši bojevnik vodene vojske. Protialkoholna zakonska osnova, o kateri smo že mnogokrat pisali, ima popolnoma isti duh, kakoršen veje iz teh Noetovih odstavkov.

Da bodo želje ali fantazije teh pridigarjev vode popolnejše, nudimo še mi nekaj priporočljivih idej, na katere je pisec v svojem glavobolu pozabil, in sicer:

Vse skupščine abstinentarskih družb se morajo vršiti na bistri vodi in pod vedrim nebom, ker sicer so sklepi neveljavni.

Vse zgradbe, koder se toči opojna pijača, se imajo na mestu zrušiti. Na njihova mesta pa postaviti rezervarji, v koje se izlijejo opojne pijače, da bodo služile ognjegašnim brizgalnam v slučaju požara.

Vsi gostilničarji in vsa njihova rodbina se imajo vtopiti v svojem vinu.

Vsi vinogradi, sadovniki in nasadi sliv se imajo posekati.

Vse vinske, pivarniške in žganjarske posode, kakor tudi steklenice in čaše se morajo razbiti.

Vsi Jugoslovenci, koji so krščeni na ime Ante, morajo postati antialkoholisti.

Vsem Jugoslovenom, ki imajo rdeče nosove, se ima rdeči alkoholni vršiček nosa odrezati.

Dokler niso točilnice porušene, se ima onemu, koji stopi v javni lokal, odrezati vsakokrat en prst na nogi s kurjim očesom vred. Onemu pa, ki kaj popije, se grlo s čepom zamaši. Onemu pa, ki samo pogleda v lokal, se iztakne eno oko.

Beseda alkoholizem mora izginiti in nadomestiti z besedo „vodizem“, da o alkoholu sploh ne bode nič več slišati. Kdor pa bi o njem govoril, se mu priščipne jezik.

Glasiť se ima odslej le abstinenti ki pozdrav: „Živela voda“. In vsakdo mora nositi znak žabe v gumbnici, sicer ga ima pravico abstinent zbadati s šilom, da bo odskakoval kakor žoga.

Vsak abstinentar mora biti izkušen plavač.

Oni, ki največ vode popije, dobi državno nagrado.

Dan, na katerega bo vse to završeno, se proglasi kot državni blagdan. Špas je špas, kadar zmagajo abstinenti pa ne bode več „špas“.

„Ante“.

★ ★ ★

Posledice, če se ne vodijo knjige opravljenega prometa.

Proti davku na poslovni promet se na zakonodajnih mestih sicer neka nasprotna in diference nastale, vendar pa drži finančni minister striktno na tem, da se ta davek uvede. Ker bi nosil državi nad 400 milijonov dinarjev dohodka, je sedaj bolj kot verjetno da se bo obdržal, zato je umestno, da svetujemo našim tovarišem, da vodijo redno tozadevne poslovne knjige.

Od 1. oktobra t. l. naprej imamo novi davek na poslovni promet. Pobira se na podlagi tehle zakonov:

- Zakon z dne 27. junija 1921, Uradni list št. 113/289, z dne 19. septembra 1921.
- Pravilnik z dne 20. julija 1921, Uradni list št. 113/290, z dne 19. septembra 1921.
- Izvršilni razglas tukajšnje delegacije ministrstva financ z dne 21. oktobra 1921, št. A. I. 2715/7, Uradni list št. 131, z dne 29. oktobra 1921.

Bistvo teh zakonov obstoji v tem, da naj vodi davkoplačevalec posebno „knjigo opravljenega prometa“, in da po vsakem končanem četrtletju odpremi prometni davek, katerega ugotovi na podlagi obračuna ravnokar omenjene knjige opravljenega prometa. Ugotovili smo, da dosedaj premalo upoštevajo nove davčne določbe. Posebna knjiga opravljenega prometa se ne vodi dnevno in pravilno. So pa tudi slučajji, da se sploh ne vodi. Opozoriti hočemo interesente, da ima tako postopanje lahko za nje slabe posledice.

Člen 10, zakona o novem davku ima za take slučajju tele določbe:

„Če plačevalci davka . . . ne vodijo knjig pravilno, ali pa če se stanje opravljenega prometa, zapisano v knjigi ali prijavi ne strinja z dejansko opravljenim prometom, jim določi ta davek pristojno davčno ob-

lastvo (davčni odbor) po svoji oceni in vednosti in po veljavnih zakonitih predpisih. Za oni čas, ko so vodili knjige nepravilno ali nepopolno ali predložili nepravilno ali nepopolno prijavo“.

Posledice so torej slične onim, ki veljajo za podobne slučaje pri dohodnini. Stranke se torej lahko kontumacirajo. Davek na promet se ugotovi brez sodelovanja stranke. Davkoplačevalec riskira, da se ga preobdači.

Eventualni prizivi proti uradni ugotovitvi prometa in davka nimajo dosti nade na uspeh, ako nisem vodil knjige opravljenega prometa tako, kakor veleval zakon.

Vrhu tega pa davčno oblastvo v takih primerih lahko postopa po kazenskih določbah člena 12 in 13, zakona z dne 27. junija 1921, Uradni list št. 113/289 z dne 19. septembra 1921.

Določajo pa tole:

Ako kdo v določenem roku ne predloži prijave ali pravočasno ne plača tega davka zato, da bi vedoma in hote prikrajšal in oškodoval državo, zakrivi **utajbo** v zmislu te uredbe. Predpogoj utajbe je torej doložen namen stranke, se izogniti davčnemu vplačilu.

Prikrajšbo plačila davka na poslovni promet zakrivi oni, ki poda vedoma in hote v knjigi, prijavi, pritožbi ali odgovoru na vprašanje davčne oblasti neresnične navedbe ali kaj namenoma zamolči, in sicer zato, da bi popolnoma ali deloma zaprečil pravilno odmero ali dosegel nezakonito oprostitve tega davka. Tudi tu se torej zahteva doložen namen.

Utajbo in prikrajšbo tega davka zakrivi tudi zastopnik, istotako tudi podpihovalec in deležnik. Kazenske odgovornosti ni, ako je deležnik prisiljen z zavisnostjo materialnega stanja, toda kazensko je odgovoren, ako poda oblastvom na njih vprašanje neresnične navedbe.

Pri vseh teh krivcih jamči za plačilo kazni solidarno tudi plačevalec davka.

Utajevanje in prikrajševanje se kaznuje poleg plačila rednega davka v denarju s **petkratnim do dvajsetkratnim zneskom tega davka**, za kolikor je bila država oškodovana, ali pa izpostavljena oškodbu, v vsakem ponovnem primeru se pa kaznuje z najvišjo denarno kaznijo.

★ ★ ★

Prodaja žganja in špirita.

I.

Po novem trošarinskem pravilniku (XIII. člen 24. a) mora **vsakdo**, ki prevaža, prenaša ali odpošilja **kakršnokoli količino sadnega žganja** iz kraja v kraj, imeti **potrdilo** pristojnega oddelka finančne kontrole, **da je trošarina plačana**.

Potrdilo se torej ne zahteva le od trgovcev, temveč **tudi od privatnikov**, ki prevažajo, prenašajo ali odpošiljajo **sadno žganje** iz enega kraja v drugi kraj, pa naj ležijo ti kraji že v obmejnem pasu ali ne.

Kdor bi **opustil** preskrbeti si potrdilo, da je državna trošarina na žganje, ki ga odpremlja, že plačana, ima pričakovati zelo strogo kazen: **žganje, ki ga je odposlal, prenesil ali vozil, se smatra za tihotapljeno in se mu odvzame ter proda v korist drž. blagajne, on**

sam se pa obsodi najmanj na petkratni znesek trošarine, ki pripada na prevoženo ali pronošeno količino žganja.

Kakor je videti iz teh določb, je stvar torej resna in vsaka malomarnost ali nepredvidnost se grozno maščuje. Za trgovstvo bo imela ta določba nedogledne posledice. Pomisliti moramo, da se mora finančna kontrola, še preden izda zahtevano potrdilo prepričati, če je trošarina na žganje, ki se odpremlja, res plačana ali ne. Ker finančni kontr. ne vodi doma registrov o vplačilu trošarine — razun za ono, ki ga kdo doma pridela — se bo morala vsakokrat posebej prepričati iz prilog registra, ki ga vodi prodajalec sam, če je žganje krito z boletom ali ne! Finančna kontrola bo morala torej vsakokrat posebej priti k prodajalcu, ki želi odpremiti žganje, in pregledati register ter priloge, potem mu bo mogla šele izdati potrdilo, da je trošarina plačana.

Če bo prijavljene odpreme žganja združeno s težkočami že v krajih, kjer postoje oddelki finančne kontrole, kaj bo šele tam, kjer ima trgovec po 20 in še več kilometrov pota do oddelka finančne kontrole?!

II.

Glede prijavljanja odpreme špirita je stvar nekoliko drugačna nego glede odpreme **sadnega žganja**.

Za **špirit** je treba imeti potrdilo, da je trošarina plačana, le takrat, če se špirit odpremlja **v večjih količinah iz notranjosti kraljevine v obmejne kraje** (v 15 kilometer. obmejni pas). V notranjosti prometa se — tudi za večje količine — ne zahteva nobene priznanice ali potrdila, razun če je pošiljka upravičeno sumljiva.

Če kdo prevaža špirit itd. brez potrdila, da je trošarina plačana, ga zadene ravno taka kažen, kakor zadene onega, ki prevaža žganje brez predpisanega potrdila.

III.

Vsi oni, ki **točijo ali prodajajo** žganje, špirit ali druge alkoholne tekočine (likerje, grenčice itd.), morajni po členu 116. točki 126. voditi register o žganju, špiritu ali drugih alkoholnih tekočinah, ki so jih od koga drugega prejeli, sami izdelali in potrošili ali prodali na drobno ali debelo.

Registra torej ne vodijo le trgovci z alkoholnimi tekočinami, temveč tudi gostilničarji, kavarnarji itd., ki točijo žgane opojne pijače. Tiskovine za register se dobijo pri oddelkih finančne kontrole proti plačilu nabavnih stroškov. Obrazec registra je natisnjen v Uradnem listu na str. 688, obrazec 25.

V register se mora vpisati vsak **prejem** žganih opojnih tekočin, kakor hitro so te tekočine prispale v poslovne prostore. Vpisati se pa mora dan in **ura**, kedaj je tekočina dospela, in bivališče prodajalca in vrsta tekočine (špirit, žganje, liker, konjak, rum itd.), količina v litrih in jakost po stopnjah alkohola. Kdor nima alkoholometra, da bi izmeril jakost prevzete tekočine, sme vpisati le približno jakost ali pa jakost, ki je navedena v računu.

(Konec prih.)

★ ★ ★

Zadružne zadeve.

Občni zbor zadruga gostilničarjev v Starem trgu pri Rakeku je na svojem občnem zboru, ki se je vršil 12. pr. m. izvolil novo načelstvo in sicer: Predsednikom: Alojzij Znideršič iz Loža; namestnikom: Ivan Benčina iz Starega trga; odbornikom: Ivan Tomšič iz Igavasi; Ivan Žnideršič iz Viševka, Tomaž Strle iz Podcerkve; Karol Kovač iz Starega trga; namestnikom: Ivan Hlabše iz Loža in Franc Vilar iz Pudoba.

* * *

Smrtna kosa. Žrtev poklica! Dne 29. t. m. je po komaj štiridnevni mučni bolezni (pljučnici) preminul v Ljubljani hotelir Karel Tauzes, lastnik hotela Lloyd na Sv. Petra cesti. Šel je na Dolenjsko kupovat vino, se pri tem prehladil, ter ga je takoj nato pograbila neizprosna Morana, da je moral zapustiti v komaj 46 letni starosti ta svet. S svojo neumorno pridnostjo si je svoj čas pridobil toliko, da je kupil pred 10 leti ta hotel, v katerem je svoj čas kot plačilni natak deloval pri pokojni gospe Počivalnik. Šlo mu je dobro, bil je brez otrok, zapuščal samo ženo. Veseljak skozi in skozi se je rad pošalil: mi smo milijonarji! Bodi mu lahka zemljica! — Dne 1. decembra je preminul tudi odličen in zaveden član naše organizacije gospod Josip Čad, znani gostilničar pod Rožnikom pri Ljubljani. Njegova gostilna je najpriljubljenejši izletni kraj Ljubljancanov. Njegova solidna in dobra postrežba ter tudi osebna koncilijantnost je pripomogla, da je ta kraj najpriljubljenejši izletnikom in šetalcem v bližnji okolici ljubljanski. Vrlemu tovarišu ohranimo blag spomin.

* * *

Vprašanja in odgovori.

Vprašanje:

Ali sme gostilničar, ki je tudi godec, v svoji gostilni harmoniko igrati, da privabi goste, katere potem z godbo zabava in tudi za ples igra in to storiti brez dovoljenja in brez plačanja takse?

Odgovor:

Pripomba druga k tarifni post. 99 a določa doslovno: V drugih primerih ako je vstop dovoljen brez vstopnice pa se v lokalu prodajajo pijače in jedila ter se tukaj ljudje zbirajo zaradi zabave, plesne veselice in razvedrila, poslušajoč peje, godbo i. t. d., se določi taksa pavšalno. To takso mora plačati vnaprej lastnik podjetja. Pripomba 3 pravi nadalje: Tudi pavšalnih taks itd. ne more biti nihče oproščen. Iz tega torej sledi, da kdor hoče v domači hiši kot gostilničar igrati na harmoniko in s tem goste vabiti, si more pravice za to pridobiti in se za takso pogoditi pavšalno za vsak tak slučaj ali za daljšo dobo. Pavšalno takso določa oblastvo, ki je odredeno od ministra za finance in po velikosti, ki se povprečno pobira v dotičnem kraju, kot taksa od vstopnic.

Vprašanje:

Kateri urad na deželi prejema prošnje za prekoračenja policijske ure in za priveditev plesnih zabav?

Odgovor:

Take prošnje je vlagati pri županstvu. To pa mora voditi v eventualno spornem slučaju zadevo okrajnemu glavarstvu. O tozadevnih pristojbinah in taksah smo poročali že v št. 10 našega lista.

Vprašanje:

Kdo na deželi nadzoruje veselice in policijsko uro?

Odgovor:

V prvi vrsti občina oziroma županstvo z lastnimi organi ali s pomočjo žendarmrije, kakor tudi žendarmerijska v lastnem delokrogu.

V zadevi odpisovanja trošarine proste pijače nam je dospelo več vprašanj in pritožb, da se nekaterim oprostina ni dovolila. Zato prinesemo v prihodnjem listu tozadevno vse potrebne podatke dotičnega zakona.

* * *

Okrožnica.

Ministrstvo za obrt in trgovino opozarja, da se je pri reševanju prošenj o spregledu dokaza usposobljenosti za razne obrti opazilo, da je dan oziroma leto vstopa in izstopa pri pomočniški dobi nejasno in netočno vpisan, mnogokrat tudi potvorjen.

Da se bo v bodoče lahko točno dognala pomočniška doba, naj se v delavski knjižici dan in leto vstopa in izstopa pomočnika vedno vpiše s številkami in besedami.

* * *

Pipe za sode

jedilno orodje,
košarice za jedilno orodje,
zobotrebce,
tase itd.
priporoča

trgovina z galanterijo in drobnarijo
Baloh & Rosina
MARIBOR, Grajski trg 3.

Oglas.

Za prodati je ves letošnji pridelek vina posestva Djakovske škofije, to so

**namizna in najfinejša
desertna vina**

skupaj kakih 2000 hl, pod vrlo povoljnimi pogoji, in sicer cel kvantum ali pa poedine vrste. — Obrniti se je na:

Gospodarsko i vinogradarsko zadrugo v Djakovu.

**I. kranjska tovarna mineralnih
vodá, sodavice i. t. d.**

Ljubljana, Slomškova ulica šte. 27

priporoča:

sodavico, pekallce, naravni malinov in citronov sok, nadalje izborne sadne pijače v pat. steklenicah: **jagodovec, nektar, kristalno citronado, jabolčni biser.**

Gostilničarji, podpirajte lastno podjetje!

Tranzitna klet

v Bohoričevi ulici 28, se odda z vso kletarsko opravo za izvrševanje vinske in žgarnjarske trgovine z navodili za odjemnike ter tudi mnogo vinske posode.

Kompletna

acetilenska naprava

za 9 luči, v prav dobrem stanju se po nizki ceni proda. — Več pove Franc Jakše v Novem mestu 35.

Jernej Stelè,

:: LJUBLJANA, Sp. Siška ::
priporoča svojo zalogo najboljših

domačih vin

po zmernih cenah.

Koncertna kavarna „BALKAN“
PTUJ, Vseh svetnikov ulica 20.

Vsaki večer

KONCERT

prvorazredne damske kapele „Zvezda“.

Sestanek vseh tujcev.

Rendez-vous au Café „Balkan“.

Najboljša zabava v Ptuj
pri dobri kapljici vina,

Za obilen obisk se priporoča

Janko Vučak,
kavarnar.

Poceni in velika zaloga

NOVIH DVOKOLES

različne pnevmatike tudi za otročje vozičke, šivalni stroji in vsakovrstni deli PRI BATJELU, Ljubljana, Stari trg 28. Sprejemajo se dvokolesa, otroški vozički, šivalni stroji itd. v popravilo. — Mehanična delavnica.

„TRIBUNA“ tovarna dvokoles in otroških vozičkov, LJUBLJANA
Karlovska cesta 4, Zvonarska ulica 1.

Delniška pivovarna Laško

priporoča svoje

**marčno
pivo**

**dvojno marčno
pivo**

**temno porter
pivo**

Prva jugoslovanska
prometna pisarna
LJUBLJANA

Dalmatinova ulica št. 3, I.

Reklamacije, revizija
tovornih listov,
trgovska špedicija
:: in gospodarski ::
promet.

Papirne obrisače

(servijete), jedilno orodje,
zobotrebce, košarice za
jed, orodje, papir in stročnice
za cigarete, razno
drobnarijo, potne košare,
pletarske izdelke itd., itd.

priporočata na drobno in debelo

BALON & ROSINA

MARIBOR, Grajski trg 3.

: VINO :

staro in novo v vsaki količini,
jako dobre kakovosti in zmernih
cen prodaja

Ladislav Pollak, Jaska, Hrvatska.

Vino, belo in rdeče

izborne kakovosti v vsaki množini po
primerni ceni nudi

Fran Jakovac, Jaska.

Zastopnik.

Ivan Lovšin, Ribnica.

Naznanilo!

Cenj. občinstvu ter vsem
turistom vljudno naznanjam,
da sem otvoril gostilno in
prenočišče v Stražišču pri
Kranju.

Točil bom vedno najboljša
pristna vina vseh vrst, pre-
skrbnjeno bo za vsakovrstna
gorka in mrzla jedila, ker je
v hiši dobro vpeljana mesarija
in prekajevalnica.

Za solidno postrežbo jamči

Anton Križnar,

posestnik in gostilničar.

**Raznovrstno
rudninsko vodo**

priporoča

A. ŠARABON v Ljubljani.

Glavna zaloga rudninske vode in špecijska veletrgovina.

Ceniki na razpolago!

Ceniki na razpolago!

Vinometre „Bernatot“. — Asbestov bambaž in prašek. — Eponit. — Francosko želatino.
Lipovo oglje. — Marmornat prašek. — Modro galico. — Natrijev bisulfit. — Ribji mehur.
Spansko zemljo. — Tanin. — Zveplo na asbestu. — Zveplo v prahu. — Limonovo kislino
Vinsko kislino. — Soda bikarbono. — Strupa proste barve itd.

ima v zalogi po najnižji ceni

Drogerija Anton Kanc

Ljubljana, Zidovska ulica 1.

GARJE

srab, kraste, lišaje odstranjuje
pri človeku in živalih **Nastol-
mazilo**, ki je brez duha in ne
maže perila — 1 lonček za eno
osebo po ceni 15 kron pri
TRNKOCZY, lekarna, Ljubljana Slovenija.

Z vsemi v špecijsko in delikatesno stroko spadajočimi potrebščinami, kakor tudi z vseh vrst namiznimi in buteljskimi vini postreže gostilničarjem najceneje in najsolidneje tvrdka

T. MENCINGER, Ljubljana, vogal Sv. Petra ceste in Resljeve ceste.

Velepražarna za kavo z električnim obratom.

Zaloga mineralnih vod.

Zaloga stekla, porcelana in svetiljk
Fr. Kollmann
 v Ljubljani
 dovolj gostilničarjem in kavarnarjem pri večji naročbi izdatno znižane cene.

A. Bajec
 cvetlični salon
 Pod Trančo 2
 vrtnarinja
 Tržaška cesta 34
 v Ljubljani.

Mazilo zoper „Srbečico“ garje, lišaje za ljudi in živino, stane en lonček 12 K, po pošti 15 K. Mazilo je belo, ne smrdi, ne maže perila. — Dobi se v lekarni

Trnkoczy, Ljubljana.

Vinska trgovina in restavracija
Peter Stepic
 Spodnja Siška štev. 256
 priporoča p. n. gostilničarjem svojo veliko zalogo zajamčeno naravnih vin iz dolenskih, goriških, istrskih in štajerskih vinskih gorc.
 Telefon št. 262.

Slivovko
tropinovec
rum
cognac-medicinal
razne fine likerje

:: ter vsakovrstno kolonijalno blago priporoča tvrdka ::

Gregorc & Verlič
 Ljubljana, Cesta na Gorenjsko žel. 7.

SODE

vseh velikosti, za vino, žganje, olje, med in mast, a osobito izdelujem sode za transportiranje vina, kakor tudi za hrambo, vse solidna in trpežna izdelava.

Nadalje sprejemam vsa v to stroko spadajoča popravila

po najnižjih cenah.

Zaloga sodov ter sodarskega lesa.
 Cene zmerne. Točna postrežba. Solidno delo

Franjo Repič

sodarski mojster v Ljubljani, Trnovo, Kolezijska ulica št. 18

Jakob Zalaznik

pekarija, slaščičarna in
 kavarna

Starl trg 21

se priporoča sl. občinstvu
 posebno z dežele

na zajutrak.

Posredovalnica za službe

gostilničarske zadruga v Ljubljani
 Marije Terezije cesta štev. 16

**posreduje brezplačno
 za vse službo iščočo**

: v gostilničarskem obrtu :

Gospodarji iz Ljubljane plačajo 60 v.
 z dežele 1 K.

Tovariši gostilničarji! Poslužite se te ugodne prilike!

Največja slovenska hranilnica

Mestna hranilnica ljubljanska

Ljubljana, Prešernova ulica št. 3.

Je imela koncem leta 1918 vlog . . . R 80.000.000—
 rezervnega zaklada „ 2.500.000—

Sprejema vloge vsak delavnik

Za varčevanje ima vpeljane lične
domače hranilnike.

Hranilnica je pupilarno varna.

Dovoljuje posojila na zemljišča in splotja proti nizkemu obrestovanju in obligatornemu odplačevanju dolga.

V podpiranje trgovcev in obrtnikov ime ustanovljeno

Kredišno društvo.

Vinska trgovina Ant. Müllerja v Domžalah

priporoča p. n. gostilničarjem svojo veliko zalogo zajamčeno naravnih vin iz dolenskih, hrvatskih in štajerskih vinskih gorc ter zagotavlja točno in solidno postrežbo po primernih cenah.

Vino se dostavlja na dom ali pošilja po železnici.

PRISTNI BRINJEVEC

se dobi po primerni ceni pri **FRANC ŠVIGELJU** na BREGU p. Borovnica

ZAMAŠKE
 nove in stare

kupi vsako množino

Ljubljanska industrija
 probkovih zamaškov

JELAČIN & KOMP.
 LJUBLJANA.

AUGUST AGNOLA

LJUBLJANA
 Dunajska cesta 13.

ZALOGA RAZNOVRSTNEGA NAMIZJA ZA GOSTILNE, HOTELE IN KAVARNE

Pivovarna „UNION“ v Ljubljani
 (Spodnja Siška)

priporoča svoje izborne izdelke, kakor:
marčno, dvojno marčno in izvozno pivo v sodčkih in steklenicah.

Dobé se tudi tropine in sladno cime, ki so kot živinska krma zelo priporočljive.